

Kanavan Vartijain

Partiopuku ja -merkkiohjesääntö

Mikä, minne, milloin?

2018

KÄYTTÄJÄLLE.....	4
1. PARTIOASUT	5
1.1 PARTIOHUIVI.....	5
1.2 PARTIOPAITA	5
1.3 PARAATIPUKU (JUHLAPUKU).....	5
2. YHTEISET ASUSTEET	6
2.1 PARTIOHUIVI & HUIVIMERKKI	6
2.2 HUIVIN LASKOSTAMINEN JA KIINNITYS.....	6
2.3 PARTIOPAITA	6
2.4 PARTIOVYÖ	6
2.5 PILLINARU	7
2.6 PÄÄHINE	7
3. YHTEISET MERKIT.....	8
3.1 VASEN HIHA	8
3.2 MAATUNNUS.....	8
4. MERKIT IKÄKAUSITTAIN.....	9
4.1 SUDENPENNUKSET	9
4.2 SEIKKAILIJAT.....	10
4.3 TARPOJAT	11
4.4 SAMOAJAT	12
4.5 VAELTAJAT	13
5. KOULUTUSMERKIT JA PESTITUNNUKSET.....	15
5.1 RYHMÄNOHJAAJAKOULUTUS (ROK).....	15
5.2 VARTIONJOHTAJA JA –APULAINEN.....	15
5.3 PARTIOJOHTAJA.....	15
5.4 AKELA.....	15
5.5 SAMPO.....	15
5.6 LUOTSI	15
5.7 KOGI-TUNNUKSET.....	16
6. MUUT MERKIT	16
6.1 LILJAT	16
6.2 TAPAHTUMAMERKIT	16
6.3 TONTTUMERKIT	16

6.4 TEEMA- JA RYHMÄMERKIT	16
6.5 ANSIOMERKIT	16
6.6 APUA, MERKKIÄNI EI OLE LISTASSA!	16

KÄYTTÄJÄLLE

Kaikki partiolaiset eri puolilla maailmaa pukeutuvat partioasuun. Sen värit, materiaalit ja mallit vaihtelevat, sillä partiolaiset ovat sovitelleet pukua oman maansa ympäristöön ja huomioineet muita kansallisia näkökulmia. Partio liikkeen perustaja Robert Baden-Powell halusi partiolaisille samanlaisen asun, sillä se toi tasa-arvoa. Näin ei voinut päätellä ulkomuodosta oliko poika kotoisin varakkaasta vai köyhästä perheestä. Alkuperäinen Baden-Powellin ajatus yhteenkuuluvuudesta elää yhä. Partiopuku yhdistää partiolaisia, ja se on myös yksi näkyvimmistä ulkoisista tunnusmerkeistämme ulkopuolisille.

Tämä ohjesääntö esittelee yleisimmät partiopuvussa kannettavat merkit, lippukunnan omat tarkennukset, sekä antaa merkeille tarkat sijainnit partiopaidassa. Opas antaa mallikuvat puseroista, joita sudenpennut, seikkailijat, tarpojat, samoajat, vaeltajat ja aikuiset johtajat käyttävät. Kun nuori partiopoika saa uuden merkin, on hyvä keskustella yhdessä mihin merkki kiinnitetään, ja mitä merkki tarkoittaa. Jotta opin voi tarkistaa vielä myöhemminkin, on tämä ohjesääntö hyvä pitää mielessä. Näin partiolaiset oppivat jo nuoresta pitäen käyttämään ja arvostamaan partiopukuaan.

Partiopukua käytetään yleisesti partiotoiminnassa ja silloin kun ylipäänsä edustetaan partiolaisia. Kun partiolaiset esiintyvät yhdessä isona ryhmänä, on johtajan hyvä antaa yhtenäiset ohjeet pukeutumisesta. Toisinaan on puvun huoltokin tarpeellista, jotta se säilyttäisi arvonsa ja pysyisi edustuskelpoisena.

Tämän ohjesäännön esittelemät mitat ovat vahvasti tavoitteellisia, ja siirtyminen uusiin ohjeisiin kannattaakin tehdä luonnollisen uusiutumisen kautta. Ei ole siis tarkoituksenmukaista ratkoa jokaista taitomerkkiä välittömästi ja ommella niitä hitusen eri paikkaan hihassa.

Ohjesääntö on kuitenkin luotu helpottamaan, eikä ahdistamaan partiotaivalta.

1. PARTIOASUT

1.1 PARTIOHUIVI

Yksinkertaisin partioasu on pelkkä partiohuivi, jota tulee käyttää aina toimiessa partiossa.

1.2 PARTIOPAITA

Partiopaitaa suositellaan vahvasti käytettäväksi aina osallistuessa partiotoimintaan, sekä aina edustettaessa partiolaisia, mikäli paraatipuku ei tule kysymykseen. Sudenpentucollege soveltuu sitä vastoin ulkotapahtumiin ja varsin hyvin. Lipunnostossa tulee aina pitää partiopaitaa.

Partiopaidan kanssa käytetään aina partiohuivia, pois lukien, mikäli turvallisuus sitä vaatii.

Vyön ja pillinarun käyttö on mahdollista.

1.3 PARAATIPUKU (JUHLAPUKU)

Täyttä partiopukua käytetään, mikäli tilaisuuden luonne sitä vaatii. Tällaisia tilaisuuksia ovat esimerkiksi juhlat, muut viralliset edustustapahtumat (kuten partioparaati ja lipunkannot), sekä Jumalanpalvelus. Pukeutumisesta ”virallisiin” tiedotetaan yleensä erikseen.

Paraatipuku sisältää:

- partiopaita tai sudenpentupusero
- partiohuivi
- pillinaru (samoajaikäisillä ja tätä vanhemmilla)
- mustat/tummat suorat housut
- mustat/tummat sukat
- mustat/tummat kävelykengät
- partiovyö (seikkailijat ja vanhemmat)
- päähine (väiski/baretti)

Lippuvartiossa, tulee varustuksen olla kaikilla yhtenäinen. Esimerkiksi päähinettä, partiovyötä tai hanskoja käyttää jokainen, tai ei kukaan. Paraatipukua käytettäessä, riisutaan huivista kaikki ylimääräiset merkit ja koristeet. Huivi suljetaan paraatin ajaksi osmonsolmulla.

Naisjohtajat voivat halutessaan käyttää mustaa, vähintään polvipituista hametta. Hameen kanssa käytetään mustia sukkahousuja.

2. YHTEISET ASUSTEET

2.1 PARTIOHUIVI & HUIVIMERKKI

Kanavan Vartijat käyttävät tasakylkisen kolmion muotoista sinistä partiohuivia.

Annettuaan partiolupauksen lippukunta myöntää jäsenelleen huivin kärkikolmioon ommeltavan huivimerkin.

Suomessa on tapana kantaa vain yhtä huivia kerrallaan. Partiolaisen tulee siis päättää mitä tahoja kulloinkin edustaa. Suurleireillä voi esimerkiksi olla käytössä leirihuiveja, jota käytetään lippukuntahuivin sijaan.

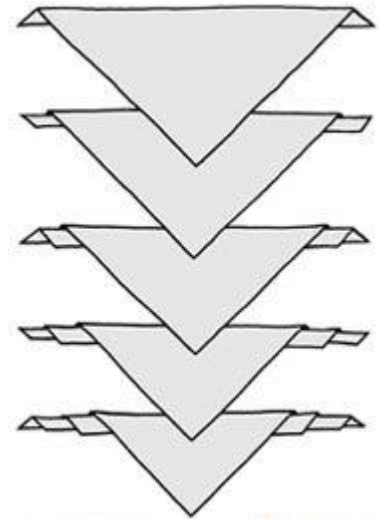

2.2 HUIVIN LASKOSTAMINEN JA KIINNITYS

Huivia kannetaan kaulassa pitkältä sivulta laskostettuna siten, että noin käyttäjänsä vaaksan mittainen kolmio jää niskan taakse. Huivin voi ostaa lippukunnalta tai partiokaupasta.

Huivin voi kiinnittää:

- merimiessolmulla
- ystävydensolmulla
- huiviholkilla
- osmonsolmulla
- wogglalla (partiojohtajat)

2.3 PARTIOPAITA

Nuorimmat partiolaiset, 7-9 vuotiaat sudenpennut käyttävät lippukunnalta hankittavaa **tummansinistä sudenpentucollegea**, johon on vasemman rinnan päälle painettu lippukunnan tunnus ja teksti "KANAVAN VARTIJAT – LEMPÄÄLÄ".

Seikkailijat ja tätä vanhemmat partiolaiset käyttävät *pitkähihaista ruskeaa partiopaitaa* tai vaihtoehtoisesti kesäkäyttöön soveltuvaa lyhythihaista partiopaitaa. Lyhythihaista mallia ei suositella ensisijaiseksi partiopaidaksi.

Paidan voi hankkia käytettynä, tai ostaa partiokaupasta.

2.4 PARTIOVYÖ

Partiovyötä käytetään seikkailijoista alkaen.

Partiovyötä pidetään, joko housujen kauluksella (paita housuissa), tai vyötäröllä paidan päällä.

2.5 PILLINARU

Samoajat ja tätä vanhemmat partiolaiset kantavat asussaan pillinarua. Pillinarun väri määräytyy ikäkauden tai pestin mukaan:

- vihreä – samoajat
- ruskea – vaeltajat
- tummansininen – aikuiset

- musta – ROK-koulutetut vartionjohtajat (ei ostettavissa, lpk myöntää pestin ajaksi)
- valkoinen – PJ-koulutetut partiojohtajat

Pillinaru kulkee kauluksen alta, josta se kulkee vasempaan rintataskuun. Narua kannetaan, vaikkei pilliä omistaisikaan. Pillinarua voi kysyä lippukunnalta lainaan. Pillinarun ja partiopillin voi ostaa esimerkiksi partiokaupasta.

2.6 PÄÄHINE

Partiollaisen päähineenä käytetään suomalaiskansallista Väinämöislakia, eli väiskiä.

Tarpojat ja tätä vanhemmat partiolaiset voivat halutessaan käyttää tummansinistä barettia. Barettin malli voi olla ns. partiokaupan versio tai sotilasmallinen. Muiden kuin virallisten päähineiden käyttö katsotaan paraatia ajatellen tapauskohtaisesti.

Päähine hankitaan itsenäisesti.

3. YHTEISET MERKIT

3.1 VASEN HIHA

Ikäkaudesta riippumatta, jokaisen partiolaisen vasemmassa hihassa kannettavat merkit ovat yhdenmukaiset.

Merkit ylhäältä alas:

- Paikkakuntatunnus (Lempäälä)
- Piiritunnus (HP, Hämeen partiopiiri)
- Järjestötunnus (SP, Suomen partiolaiset)
- Maailmanjärjestötunnus (WOSM)

Merkkien tarkat kantopaikat ja etäisyydet toisistaan selviävät ikäkausikohtaisten merkkien havainnekuvista.

3.2 MAATUNNUS

Sijoitetaan keskitetysti partiopaidan oikeanpuoleisen taskun kannen yläpuolelle.

Maatunnus ei ole käytössä sudenpennuilla.

4. MERKIT IKÄKAUSITTAIN

4.1 SUDENPENNUT

Oikea hiha:

Tervetuloa-aloitusmerkki:
30mm olkasaumasta

Jälkimerkit:

Tasataan tervetuloa-merkin alareunan kanssa. Merkkien etäisyys toisistaan 3mm.

Täyttöjärjestys:
rivin 1. merkki keskelle
rivin 2. merkki vasemmalle
rivin 3. merkki oikealle

Vasen hiha:

Paikkakuntatunnus:
20mm olkasaumasta

Piiritunnus:
45mm olkasaumasta

Järjestötunnus:
10mm piiritunnuksen alareunasta.
Liljankärki ylöspäin.

Maailmanjärjestötunnus:
10mm järjestötunnuksen alareunasta

4.2 SEIKKAILIJAT

Oikea hiha:

Kompassi-aloitusmerkki:
50 mm olkasaumasta

Ilmansuunnat:
Aloitusmerkin ympärille. Liljat pohjoiseen ja etelään - apilat länteen ja itään.

Jänkäsusi:
130mm olkasaumasta

Taitomerkit:
105mm kompassi-aloitusmerkin alareunasta. 3mm päähän toisistaan.

Täyttöjärjestys:
rivin 1. merkki keskelle
rivin 2. merkki vasemmalle
rivin 3. merkki oikealle

Vasen hiha:

Paikkakuntatunnus:
20mm olkasaumasta

Piiritunnus:
45mm olkasaumasta

Järjestötunnus:
10mm piiritunnuksen alareunasta.
Liljankärki ylöspäin.

Maailmanjärjestötunnus:
10mm järjestötunnuksen alareunasta

Vasen tasku:

Sudenpentuikäkauden päätösmerkki:
Vasemman taskun keskilaskoksen alareunaan.
Myönnetään pojan päättäessä sudenpentuikäkauden.

4.3 TARPOJAT

Oikea hiha:

Tarpoja-aloitusmerkki:
50 mm olkasaumasta

Tarpot:
Tarppomerkit aloitusmerkin ympärille suoritusjärjestyksessä.

Jänkäsusi:
130mm olkasaumasta

Taitomerkit:
105mm aloitusmerkin alareunasta, 3mm päähän toisistaan.

Täyttöjärjestys:
rivin 1. merkki keskelle
rivin 2. merkki vasemmalle
rivin 3. merkki oikealle

Vasen hiha:

Paikkakuntatunnus:
20mm olkasaumasta

Piiritunnus:
45mm olkasaumasta

Järjestötunnus:
10mm piiritunnuksen alareunasta.
Liljankärki ylöspäin.

Maailmanjärjestötunnus:
10mm järjestötunnuksen alareunasta

Vasen tasku:

Seikkailijaikäkauden päätösmerkki:
Vasemman taskun keskilaskoksen alareunaan mahdollisen sudenpentuikäkauden päätösmerkin yläpuolelle.

4.4 SAMOAJAT

Oikea hiha:

Samoajamerkki:
30mm olkasaumasta.

Jänkäsusi:
130mm olkasaumasta

Oikea tasku:

ROK-kurssimerkki
Oikean taskun keskilaskoksen alareunaan.
Myönnetään suoritettua ROK-kurssin
hyväksytyksi.

Vasen hiha:

Paikkakuntatunnus:
20mm olkasaumasta

Piiritunnus:
45mm olkasaumasta

Järjestötunnus:
10mm piiritunnuksen alareunasta.
Liljankärki ylöspäin.

Maailmanjärjestötunnus:
10mm järjestötunnuksen alareunasta

Vasen tasku:

Tarpojaikäkauden päätösmerkki:
Vasemman taskun keskilaskoksen alareunaan
mahdollisen sudenpentuikäkauden päätösmerkin
yläpuolelle.

4.5 VAELTAJAT

Oikea hiha:

Vaeltajamerkki:
30mm olkasaumasta

Jänkäsusi:
130mm olkasaumasta

Vasen tasku:

Samoaajakäauden päätösmerkki:
Keskistetään vasemman taskun keskilaskokseen. Muita päätösmerkkejä ei kanneta.

PJ-merkki

Hopeista PJ-merkkiä voi käyttää PJ-valtakirjan omaava henkilö. Keskistetään vasemman taskun keskilaskokseen. Ikäkausimerkkejä ei kanneta.

Vasen hiha:

Paikkakuntatunnus:
20mm olkasaumasta

Piiritunnus:
45mm olkasaumasta

Järjestötunnus:
10mm piiritunnuksen alareunasta.
Liljankärki ylöspäin.

Maailmanjärjestötunnus:
10mm järjestötunnuksen alareunasta

Oikea tasku:

Koulutusmerkit

Oikean taskun keskilaskoksen alareunaan. ks. luku 5.

4.6 AIKUISET

Oikea hiha:

Jänkäsusi:

130mm olkasaumasta

Vasen tasku:

PJ-merkki

Hopeista PJ-merkkiä voi käyttää PJ-valtakirjan omaava henkilö. Keskistetään vasemman taskun keskilaskokseen. Ikäkausimerkkejä ei kanneta.

Vaeltajaikäkauden päätösmerkki:

Vasemman taskun keskilaskoksen alareunaan. Mikäli partiolainen on ollut vaeltaja.

Vasen hiha:

Paikkakuntatunnus:

20mm olkasaumasta

Piiritunnus:

45mm olkasaumasta

Järjestötunnus:

10mm piiritunnuksen alareunasta.

Liljankärki ylöspäin.

Maailmanjärjestötunnus:

10mm järjestötunnuksen alareunasta

Oikea tasku:

Koulutusmerkit

Oikean taskun keskilaskoksen alareunaan. ks. luku 5.

5. KOULUTUSMERKIT JA PESTITUNNUKSET

Mikäli partiolainen on suorittanut useampia kursseja ja/tai hänelle on myönnetty ansiosolkien pienoismerkkejä, on kantojärjestys oikean taskun keskilaskoksen alareunasta katsoen seuraava:

- Solkien pienoismerkit (jos useampi, rinnan)
- Pesti- ja kurssimerkit (jos useampi, uusin alimpana)

5.1 RYHMÄNOHJAAJAKOULUTUS (ROK)

ROK-kurssimerkki on kärjelleen käännetty neliö, jonka päällä on SP:n tunnus. Merkki kiinnitetään alimmaiseksi *oikean* taskun laskokseen. Merkkiä voi kantaa jokainen ROK-kurssin hyväksytysti suorittanut.

5.2 VARTIONJOHTAJA JA –APULAINEN

Vartionjohtajan tunnus on kaksi valkoista kanttinauhaa, joiden pituus on taskun laskoksen pituus. Tunnukset saa kiinnittää käytyään ryhmänohjaajakoulutuksen (ROK) ja kun partiolainen nimitetään vartionjohtajaksi.

Vartionjohtajan apulainen ompelee nauhan vain laskoksen ulkoreunaan. Tunnusta saa kantaa ROK-kurssin suorittanut partiolainen, joka on nimitetty vartionjohtajan apulaiseksi.

Tunnukset ommellaan partiopaidan *vasemman* taskun laskoksen reunaan, siten että näkyviin jää 3mm nauhaa. Nauhoja ei kanneta PJ-merkin kanssa.

5.3 PARTIOJOHTAJA

Partiojohtajamerkki on metallinen merkki, jossa on havuseppeleen ympäröimä hopeanvärisen lilja. Liljan päälle on kiinnitetty kullattu Suomen vaakunaleijona. Merkkiä saa kantaa partiolainen, jolle on myönnetty partiojohtajavaltakirja.

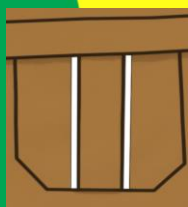
Merkki kiinnitetään partiopaidan *vasemman* taskun laskokseen keskelle.

5.4 AKELA

Merkki on kullanvärisen suden käpälä. Merkki kiinnitetään alimmaiseksi *oikean* taskun laskokseen. Merkkiä voi kantaa jokainen akelakurssin hyväksytysti suorittanut. Mikäli merkki on lippukunnan, kyse on pestimerkistä ja se palautetaan pestin päättyessä. Omaa merkkiä käytetään kurssimerkkinä.

5.5 SAMPO

Merkki kuvaa sampoa, joka on oma energianlähteensä. Merkki kiinnitetään alimmaiseksi *oikean* taskun laskokseen. Merkkiä voi kantaa jokainen

sampokurssin hyväksytysti suorittanut. Mikäli merkki on lippukunnan, kyse on pestimerkistä ja se palautetaan pestin päättyessä. Omaa merkkiä käytetään kurssimerkkinä.

5.6 LUOTSI

Merkki on tyylitelty kuparinen myrskylyhty, luotsaamisen perinteinen tunnus. Merkki kiinnitetään alimmaiseksi *oikean* taskun laskokseen. Merkkiä voi kantaa jokainen luotsin pestissä toimiva. Mikäli merkki on lippukunnan, kyse on pestimerkistä ja se palautetaan pestin päättyessä.

5.7 KOGI-TUNNUKSET

Kolmiapila-Gillwell, eli partiojohtajan jatkokurssin (KoGi) suorittaneen partiojohtajan tunnuksena on puuhelmet, eli Gillwell-nappulat ja vasemman taskun keskilaskoksen yläreunassa kannettava hopeinen kolmiapila. Nappuloita pidetään kaulassa ja niitä voi käyttää aina. Niiden kanssa ei käytetä pillinarua, eikä niihin saa kiinnittää muita merkkejä tai tunnuksia. KoGi-huivia voi käyttää edustaessa etenkin itseään. Huivi suljetaan aina wogglalla.

6. MUUT MERKIT

6.1 JÄNKÄSUDET

Jänkäsuudet ovat aktiivisesta maastotoiminnasta myönnettäviä ansiomerkkejä, johon vaaditaan tietty määrä retkiä maastoon, sekä leirejä ja pt-kisoja. Merkissä on kuvattuna suden kita, sekä sitä ympäröivä punoskuvio. Jänkäsusien taustavärit ovat vihreä, sininen, viininpunainen, musta.

Korkeinta myönnettyä jänkäsutta kannetaan partiopuvussa oikeassa hihassa yleisohjeellisesti 130mm päässä olkasaumasta. Samoajilla, vaeltajilla ja aikuisilla sijainti riippuu muista merkeistä.

Korottaessa luokkaa vanha merkki palautetaan lippukunnalle.

6.2 LIIJAT

Erilaisia liljasuorituksia on useita. Liljoja ovat muun muassa nahka-, pahka-, mykkä-, ja saunalilja. Liljat ovat merkkejä suoritetusta pitkäkestoisesta kävelystä, hiihdosta, valvomisesta tai muusta toiminnasta. Liljat kiinnitetään soljesta alkaen partiovyöhön.

6.3 TAPAHTUMAMERKIT

Kankaiset tapahtumamerkit ommellaan 10mm järjestötunnuksen yläpuolelle. Merkkiä kannetaan vain yhtä kerrallaan.

Paidasta poistetut vanhat tapahtumamerkit voi ommella esimerkiksi rinkkaan, laukkuun, nuotioviittaaan...

Metalliset merkit kiinnitetään soljesta alkaen partiovyöhön.

6.4 TONTTUMERKIT

Tonttu-, eli adventtikalenterimyyjänmerkit ommellaan vasempaan hihaan taitomerkkien tapaan.

6.5 TEEMA- JA RYHMÄMERKIT

Kannetaan oikeassa hihassa mahdollisten muiden merkkien alapuolella. Merkkejä ovat esimerkiksi joukkuetunnukset.

6.6 ANSIOMERKIT

Ansiomerkkien kanto on selvitettyä Suomen Partiolaisten Ansiomerkkivihossa.

6.7 MUIDEN JÄRJESTÖJEN PINSSIMERKIT

Muiden järjestöjen, kuten SPR:n verenluovutusmerkkiä, voi kantaa harkinnanvaraisesti oikean taskun alareunassa.

6.7 ÄPUA, MERKKIÄNI EI OLE PMO:SSA!

Kysy merkin kantamisesta omalta johtajalta.